

Proves d'accés a la Universitat. Curs 2006-2007

Literatura catalana

Sèrie 3

Escolliu UNA de les dues opcions (A o B).

Opció A

1. Miquel Martí i Pol en els poemes de *La fàbrica* es refereix a persones concretes i també a situacions col·lectives, bàsicament relacionades amb el sistema econòmic i social capitalista. Sense que calgui tractar cada un dels aspectes següents per separat, reflexioneu sobre:
 - el paper que representen els individus en l'estructura social que es planteja en aquests poemes;
 - el tractament que dóna el poeta als obrers, ja sigui individualment o en conjunt;
 - els recursos formals i de llenguatge de què es val el poeta per a transmetre els seus sentiments respecte als obrers.

[3 punts]

2. Quin és l'espai més present a *Marines i boscatges*, de Joaquim Ruyra? Com és tractat aquest espai? Quin sentit, o quins sentits, li dóna l'autor?

[2 punts]

3. Comenteu el fragment següent de la «Nota de l'autor» de Joaquim Amat-Piniella a *K. L. Reich*. Tingueu especialment en compte els aspectes següents (no cal tractar-los per separat ni per l'ordre que presenten):
- Com es tradueix, en l'ordenació dels materials de la novel·la, l'afirmació «No fem la història d'un camp determinat, sinó una composició d'escenes, de situacions i de personatges»?
 - Qui és «l'Home genèric» que s'enfronta a «les forces destructores del Camp»?
 - Per què «la forma novel·lada» pot ser «la més fidel a la veritat íntima» dels fets?
- [3 punts pel contingut; 2 punts per la capacitat d'argumentació i anàlisi, l'ordenació de les idees i la coherència del discurs]

Amb aquest llibre ens hem proposat donar una idea de la vida i la mort d'aquests catalans del món que van crear enfront del nacional-socialisme la internacional del dolor. No fem la història d'un camp determinat, sinó una composició d'escenes, de situacions i de personatges, coneguts als quatre camps per on passarem en el curs de quatre anys i mig, prenent principalment com a model el de Mauthausen. [...] Històries de sofrència, aquestes, de terror i de mort; però també d'esperança. La vida miserable i èpica de multituds d'homes que, en la més aclaparadora de les impotències, troben recursos per a oposar-se al designi enemic d'anihilar-los. Mescla de pintoresc i de dramàtic que presenta l'aiguabarreig de races, de nacionalitats i d'individus, obligats a la convivència més estreta. Vicissituds d'un duel acarnissat que dura més de quatre anys entre les forces destructores del Camp i l'Home genèric, que comença resistint-les, aconsegueix neutralitzar-les i acaba venent-les.

Hem preferit la forma novel·lada perquè ens ha semblat la més fidel a la veritat íntima dels qui vam viure aquella aventura. Després de tot el que s'ha escrit sobre els camps amb l'eloqüència freda de les xifres i de les informacions periódiques, creiem que en reflectir la vida d'uns personatges, reals o no, podrem donar una impressió més justa i més vivent que no pas limitant-nos a una exposició objectiva.

Opció B

1. Joaquim Molas s'ha referit a *Ball robot*, de Joan Oliver, amb els mots següents: «L'obra no és un viatge a les zones obscures de la consciència, sinó un encadenament de consideracions i d'arguments, que tradueixen unes situacions espirituals lúcides i crues, patèticament acceptades.»

A partir d'aquestes afirmacions, valoreu:

- com està construïda l'obra;
- quina mena de personatges la protagonitzen;
- quina lectura cal fer de l'argument, especialment pel que fa al contingut dels diàlegs i al desenllaç de l'obra.

[3 punts]

2. Tenint en compte la teoria naturalista i la temàtica de *La bogeria*, de Narcís Oller, quina interpretació cal donar a l'afirmació que fa el metge Giberga al final del capítol segon de la novel·la: «Per a mi en Daniel ja va venir al món amb la sentència feta»?

[2 punts]

3. Llegiu atentament el poema següent, el primer del llibre *L'irradiador del port i les gavines*, de Joan Salvat-Papasseit, i comenteu-lo, tot tenint en compte, especialment, els aspectes següents (no cal tractar-los per separat ni per l'ordre que presenten):
- La interpretació del poema que es desprèn dels mots següents de Carles Miralles: «Contra filisteus i cretins, contra bèsties que tothom té per déus, el poeta afirma la seva individualitat, el seu jo irreductible, i l'afirma en virtut del so del cant (incendi, fuet, com serà altres vegades espasa, etc.). Així se sent un cavaller.» Proposeu una interpretació del poema segons aquests mots.
 - La imatgeria del poema i el seu sentit (us podeu valer, en aquest cas, de les afirmacions següents, de diversos escrits teòrics de Salvat-Papasseit: «Però no coneixem [...] cap Poeta veritat, ni modern del temps nostre, ni soldat cavaller, i a fe que ens fa una falta que s'acosta a l'angoixa»; «Només són Poetes aquells qui canten en la lluita i blasmen en llurs cançons»; «Dir Poeta vol dir exultament, sentir goig en copsar el bé de la blasfèmia»; «Per això és que els Poetes mariden amb la lluna, perquè viuen un món enlaire d'aquest món»).
 - La mètrica dels versos i els procediments avantguardistes que hi fa servir el poeta.

[3 punts pel contingut; 2 punts per la capacitat d'argumentació i anàlisi, l'ordenació de les idees i la coherència del discurs]

CANTO LA LLUITA

Cavaller d'un corser
 qual crinera és de flames
só jo l'incendiari de mots d'adolescent
Blasmo els déus a ple vol:
 l'arraulit bestiar
 tem el fuet del meu cant!

I he maridat la lluna...
(Però no dormo amb Ella si el filisteu governa els meus domenys)

